

Valtioneuvoston kanslia

Sisäministeriön lausunto valtioneuvoston kansliasta annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston kanslia on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa otsikossa mainitusta asiasta. Sisäministeriö suhtautuu avoimesti valtioneuvoston kansliasta annetun valtioneuvoston asetuseräluonnoksen muuttamista koskevaan esitykseen. Sisäministeriössä tunnustetaan tarve vahvistaa valtioneuvoston kanslian valmiuksia avustaa pääministeriä turvallisuuspoliittisissa asioissa niiden määrän ja merkityksen lisääntyessä Nato-jäsenyyden myötä.

Jos turvallisuuspoliittisen neuvonantajan ja uuden erillisyyksikön tehtävät perustetaan sisäministeriö pitää tärkeänä, että tehtäväkenttä on laaja-alainen. Erityisesti normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa pääministerillä on tärkeä olla käytössään turvallisuuspolitiikkaan ja turvallisuusasioihin laajasti liittyvää osaamista.

Samoin sisäministeriö korostaa esitettävien uusien tehtävien hoitamisessa tiivistä yhteistyötä ja koordinaatiota eri ministeriöiden kanssa kunnioittaen täysin ministeriöiden toimialajakoa.

Turvallisuusympäristömme on muuttunut pysyvästi Venäjän Ukrainaan kohdistuvasta hyökkäyksestä johtuen. Muutokseen ovat vaikuttaneet myös muut tekijät kuten teknologinen kehitys sekä suurvalta-politiikassa tapahtuneet muutokset. Laajasti yhteiskunnan turvallisuuteen vaikuttavia ilmiöitä ovat olleet myös rajat ylittävät turvallisuusuhat kuten pandemia, ilmastonmuutos tai kansainvälinen terrorismi. Näin ollen turvallisuuspolitiikan merkitys suhteessa moniin muihin politiikkalohkoihin on kasvanut.

Osana turvallisuuspolitiikkaa myös kansalliseen turvallisuuteen liittyvien kysymysten merkitys on aiempaa merkittävämpi. Kansallinen turvallisuus ja turvallisuuden koko yhteiskuntaan vaikuttavat ilmiöt korostuvat ja vaativat nykyistä laajempaa huomioimista niin sanottujen perinteisten ja uudenlaisten turvallisuusuhkien ja laajavaikutteisten toimintaympäristömuutosten paineessa.

Valtioneuvoston kanslian koordinoiva rooli on korostunut useassa kansalliseen turvallisuuteen liittyvässä kysymyksessä. Useita kansalliseen turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä on tähän mennessä käsitelty kanslian asettamassa ja puheenjohtamassa tiedustelun ja tilannekuvan koordinaatioryhmässä (TTKR), johon nyt esitetty tehtäväkokonaisuus liittyisi. TTKR on heikentyneen turvallisuusympäristön vuoksi aktivoitunut kuluneen vuoden aikana.

Sisäministeriö katsoo, että nykyistä vahvempaa koordinaatiota tarvittaisiin erityisesti niissä kansallisen turvallisuuden kysymyksissä, joissa on liityntä usean ministeriön toimialalle tai politiikkalohkolle. Vakavimmat kansalliseen turvallisuuteen liittyvät kysymykset ovat usein laajoja ja useiden ministeriöiden toimialaa koskevia, jolloin kansallisen turvallisuuden suojaamiseen liittyvien toimenpiteiden jalkauttaminen edellyttää vahvaa koordinaatiota.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Nato-asioiden virkavalmistelussa ulkoministeriön ja puolustusministeriön ohella keskeisiä toimijoita ovat muun muassa sisäministeriö siviilitiedusteluun, resilienssiin ja terrorismin torjuntaan liittyvissä asioissa, ja valtioneuvoston kanslia EU-asioiden ja valtioneuvoston johtamisessa. On myös huomiotava, että Natoon liittymisen vaikutuksia koskevan lainsäädännön muutostarpeiden arviointi jatkuu ja tarkemmassa arvioinnissa voi esille tulla muitakin kuin eduskunnan käsittelyssä olevassa HE:ssä esitetyt muutostarpeet.

Asetusluonnoksen 6 § valtioneuvoston kanslian virkamiehistä

Asetusluonnoksen 6 § ehdotetaan, että pääministerin turvallisuuspoliittisen neuvonantajan tehtävää hoitaa tehtävään määrätty virkamies. Tehtävää voisi hoitaa myös pääministerin pyynnöstä muun ministeriön tai puolustusvoimien tehtävään määräämä tai komentama virkamies.

Sisäministeriö katsoo, että tämänkin tehtäväkokonaisuuden muodostamisessa tulisi edetä kuten muissakin virkatäytöissä eli avoimella rekrytoinnilla. Tehtävän yhteyteen perustettavaan yksikköön voisi olla mahdollisuus tulla virkakiertoon muista keskeisistä ministeriöistä.

Riippumatta tehtävän järjestämistavasta, on ensiarvioisen tärkeää, että uusi valtioneuvoston kansliaan suunniteltu toiminto rakentuu tiiviille yhteistyölle valtioneuvoston ja erityisesti turvallisuusministeriöiden sekä turvallisuusviranomaisten kesken. Yhteistyössä tulee kiinnittää erityisesti huomiota ministeriöiden ja viranomaisten vastuualueisiin.

Lisääntyneistä tehtävistä huolimatta asiaa ei tulisi valmistella tarpeettomalla kiireellä, vaan tarkastella järjestelyä ja sen vaikutuksia laajasti.

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Erityisasiantuntija

Janne Juujärvi

Jakelu

VNK Valtioneuvoston kanslia

VN/1028/2023-SM-7

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: